

det alligevel for Forretningens vedbørlige Udspørelses Skyld var hensigtsmæssigt at betale ham. Jeg tror, at man derved kaster en Skygge paa Præstestanden, som man ingenlunde er berettiget til, selv om der skulde existere et saadant enkelt Tilfælde, der har foranlediget det ærede Medlem til denne Udtalelse. For mig bestaar Hovedindvendingen mod dette Ændringsforslag deri, at jeg tror det forrykker det gode og inderlige Forhold mellem Præst og Menighed.

Formanden: Den Uttring af den foregaende Lalers Foredrag, som det ærede Medlem berørte, var netop en af de flere, som jeg havde for Æde ved min Bemærkning før. Jeg gjentager dette, for at ærede Medlemmer ikke i større Tal skulle finde det nødvendigt at modsigte, hvad der fremkom fra det ærede Medlem for 4de Kred (Sallefen).

Fallefen: Med Hensyn til det første Ændringsforslag vil jeg kun erindre om, at det staa i Forbindelse med Forhold, hvor der kun er Tale om Sognemenighedens Medlemmer. Det vil altså sige, at, naar der er udført en kirkelig Handling, vil man kunne faae Kwittering derfor. Hvorledes der skal forholbes, naar en Anden vil vide, om en Mand er døbt, eller naar det er fket, staa der ikke Noget om. Ændringsforslaget sigter kun til, at de Paagjældende kunne forlange, hvad de ikke kunne nu, et Vidnesbyrd udfæst uden Betaling. Saaledes som Tilfældet er nu, følger der jo ikke Attest med, f. Ex. naar et Barn bliver døbt, skjøndt der betales derfor, og det er kun det, som skulde opnaas ved Ændringsforslaget, som det ærede Medlem jo har været saa venlig at medunderstkrive, saaledes at Sognemenighedens Medlemmer kunne faae Kwittering for den kirkelige Handling, som de lade udføre. — Med Hensyn til Præsterne har jeg udtrykkelig sagt, at mine Bemærkninger kun skulle gaa ud paa, at der kunde være Exempler af den omtalte Art; jeg har appelleret til, at ærede Medlemmer ville kjende en eller anden Historie, som dreiede sig om det gamle Ord, „at Præsteskæffen kan aldrig blive fuld“, men jeg har meget bestemt antydet, at det ikke gjaldt Præstestanden i sin Helhed; jeg har kun sagt, at det paa Grund af den menneskelige Svæbelighed vilde kunne indtræffe hist og her. Det kunde ikke falde mig ind at ville kaste Skygge paa Præstestanden; der er Ingen, der mere end jeg ønsker dens Vel.

Ogenbøll: Jeg vil blot tillade mig den Bemærkning, at det er ganske vist, at Ændringsforslaget under Nr. 6 kan forståas og læses paa den Maade, at, naar Sognemenighedens Medlemmer begjære disse Attester, skulle de ikke betales, men naar de begjæres af Andre udenfor Menigheden, skulle de betales; men Følgen deraf vil

vistnok ganske simpelt blive den, at, naar En udenfor Sognemenigheden vil have en Attest, begjærer han den igjennem et Sognemenighedsmedlem.

Sasle: Det er med Hensyn til det første af de af den ærede Minister stillede Ændringsforslag, at jeg ønsker at henvende et Spørgsmaal til ham angaaende Oprindelsen til disse Beløb, som staa paa Finantsloven under Kultusministeriet. Det første er Tillæg til utilstrækkelig lønne eller selvsændig Indtægt saavnende Embeder og Virksomheder, 15,100 Kr. Oprindelsen til denne Post have vi engang faaet forklaret her i Salen, saavidt jeg husker i Samlingen 1866—67, af den daværende Kultusminister. Dette Beløb er fremkommet paa den Maade, at 550 Rd. vare bevilgede allerede før 1848 og 2,000 Rd. ved Finantsloven 1851—52. Da Tyens Bispestol blev ledig, og Bispetienden blev inddragen, blev der af den inddragne Bispetiende givet til de mindre vellønnede Embeder disse 2,000 Rd. I 1855—56 bleve Sjællands, Viborgs og Lolland-Falsters Bispestole ledige, og ved samme Leilighed blev der yderligere bevilget 3,000 Rd., og senere er der i 1859 blevet bevilget 1,000 Rd. Jeg erindrer meget vel, at det, der i 1855—56 bevagede Finantsudvalget i Folkethinget til at indrømme disse 3,000 Rd. til mindre vellønnede Embeder, var den Omstændighed, at Statskassen ved at inddrage Bispetienderne fik en betydelig Indtægt. Jeg kan derfor ikke se Andet, end at disse Poster egentlig maa betragtes som Udgifter for Bispetienden. Det er Udgifter, som Rigsdagen i sin Tid villig gif ind paa, fordi Staten fik en endnu større Indtægt, idet Bispetienderne bleve inddragne; men naar nu disse Bispetiender blive inddragne i den folkekirkelige Fond, forekommer det ikke mig, at der kan være Tale om tillige at inddrage disse Poster, som paa en Maade kun ere en Del af de inddragne Bispetiender. Underledes kan jeg ikke opfatte det. Med Hensyn til de to andre Poster har jeg ikke havt Leilighed til at se, hvorfra de stamme, men naar man følger Statsregnskaberne, vil man se, at de vistnok aldrig ere blevne brugte fuldstændig. Det forekommer mig at gjøre det noget tvivlsomt, hvorvidt man skal inddrage Mere, end hvad der har været Brug for tidligere, selv om Bevillingerne have været noget større; men som sagt, om disse to Poster tør jeg ikke udtale noget Bestemt, da jeg ikke hidtil har kunnet finde, hvilken Oprindelsen er til dem. Men da jeg med Hensyn til den første Post maa anse det for aldeles uehdigt, at man, med det Samme man inddrager Bispetienden i den folkekirkelige Fond uden vil inddrage en Erstatning for Udgifter, som have været bevilgede som Følge af Bispetiendens Inddragelse, stemmer jeg imod denne Bevilling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Hvad angaar det,